

18.09.23
Укр.мова

Клас: 9-А (1гр.), 9-Б (2гр.)
Вч.: Харенко Ю.А.

Розділові знаки в простому ускладненому реченні

Просте ускладнене речення

Містить у собі	Приклади
1. Звертання	Мамо, схиляюсь перед іменем твоїм.
2. Однорідні члени речення	Рішуче й завзято почав писати. (В. Шевчук)
3. Відокремлені члени речення	Степ, омитий дощем, яскраво зазеленів
4. Вставні і вставлені слова, словосполучення і речення	Сьогодні, ймовірно, піде сніг. Мешканці будинку (переважно люди похилого віку) зранку зібрались у дворі.

Звертання

○ *Звертання* — це слово або словосполучення в реченні, що називає особу, до якої звернена мова.

○ *Наприклад*: Зоре моя вечірняя,
зійди над горою (Т. Шевченко)

**Перепишіть. Розставте розділові знаки.
Подані в дужках слова вживайте у
потрібній формі.**

1. (Україна) під небом твоїм калинові пливуть
острови. 2. Повій (вітер) на Вкраїну. 3.
Спасибі (земля) за твої щедроти! 4.
Батьківська премудра (школа) Жити вчила ти
мене.

Однорідні члени речення

Open in a New Tab

РЕЧЕННЯ З ОДНОРІДНИМИ ЧЛЕНАМИ

- *Однорідними називаються члени речення, які з'єднані сурядним зв'язком, стосуються одного й того самого члена речення, належать до однієї й тієї ж частини мови, відповідають на те саме питання і характеризують предмет (дію, явище) з одного боку: Серед хвиль і піни, й шуму чайка утлая несеться (П. Тичина).*

Робота з підручником
Ст.30, впр.35

Вставні компоненти

- *Вставними* називаються такі слова або сполучення слів, за допомоги яких виражається ставлення мовця до висловленої ним думки.
- *Вставні слова*, словосполучення й речення виражають особисте ставлення мовця до свого висловлювання й не несуть нової інформації, лише певним чином оцінюють, уточнюють основне повідомлення.
- *Вставні слова*, словосполучення й речення не є членами речення.

Вставлені компоненти

- ❖ *Вставлені* слова, словосполучення й речення вносять додаткову інформацію в речення, не будучи граматично пов'язані з ним (отже, як і вставні конструкції, вони не є членами речення).
- ❖ *Вставлені* конструкції беруться у дужки, рідше відокремлюють з обох боків за допомогою тире: Там батько, плачучи з дітьми (а ми малі були і голі), не витерпів лихої долі, умер на панщині! (Т. Шевченко).

Робота з підручником
Ст.29, впр.32

Відокремлені члени речення

означення

приклади
(як різновид
означення)

додатки

обставини

Непорушно
стоять дерева,
загорнені в
сутінь, різно
вкриті
крапкистою
росою(М.Коцю
бинський)

Бійці,
здебільшого
вусаті статеві
чоловіки,
дринаються на
ноги,
нагледівши
офіцерів, і
замирають у
готовності(О.Г
ончар)

Крім
ханрожчан,
наблизся,
звичайно,
багато і
місцевих(Я.Ба
ш).

Розплющивши
очі, леонід
побачив над
собою
кашмутис
небо(О.Гончар)

Спишіть, розставте розділові знаки.

Очерети перешіптуючись добігають до повороту ріки і журно киваючи пухнастими верхівками спиняються над широким лиманом рівною стіною. На високих місцях поріс як джунглі сивий полин і п'янив повітря гіркими пахощами густими й задушливими. А вітер шугав під блакитним небом і зеленим морем і перекидався і купався в просторах. Старі верби стоять похнюпившись. Цей подарунок від Лілі моєї сестри. Це стосується всіх особливо дітей.

Домашнє завдання:

Вивчити правила за підручником ст.28-29

Впр. 39 (пис.)